872/11

Den 11. juli 2011 blev i sag nr. 78.961:

xxxxxx xxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

Slagteriernes Gruppeliv,
gensidigt forsikringsselskab
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en gruppelivsforsikring i Slagteriernes Gruppeliv gensidigt forsikringsselskab, klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at udbetale invalidesum i anledning af et anmeldt erhvervsevnetab.

Selskabet har afvist udbetaling af invalidesummen med henvisning til, at klageren ikke med tilstrækkelig sandsynlighed har dokumenteret, at erhvervsevnen varigt var nedsat i dækningsberettigende grad, da dækningen ophørte den 12/9 2008.

Den tegnede forsikring giver den sikrede ret til udbetaling af invalidesum, såfremt erhvervsevnen grundet sygdom eller ulykke varigt bliver nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne inden opnået 65-års alder. Der kan endvidere ydes op til 3 års præmiefri dækning inden det fyldte 67. år ved sygdom og ulykke, såfremt erhvervsevnen derved midlertidigt nedsættes til 1/3 eller derunder. Den tegnede forsikring giver ikke ret til invaliderente. Såfremt erhvervsevnetabet er arbejdsrelateret, er der ingen karensperiode med hensyn til invalidesum.

Klageren, der er født i 1972, gik ud af skolen i 8. klasse, hvorefter han påtog sig ufaglært hårdt fysisk arbejde - først på autolakereri og senere som skovhugger og endelig pr. 31/1 2005 som slagteriarbejder, hvor han blev omfattet af ordningen i selskabet. I de

første 4 måneder af ansættelsen var han beskæftiget med udtagning af flommer, hvilket angiveligt ikke gav problemer. Fra omkring slutningen af maj 2005 begyndte klageren at arbejde med udtagning af pluks. Kort tid herefter oplevede han tiltagende problemer i form af smerter, soven og hævelse i det venstre ikke-dominante håndled. Han blev sygemeldt i september 2005, da han ikke længere kunne holde på emnet. Han er efterfølgende blevet diagnosticeret med venstresidigt de Quervain syndrom og karpaltunnelsyndrom. Han er tillige blevet opereret for både De Quervain- og karpaltunnelsyndromet, men angiveligt uden effekt.

Klageren ansøgte selskabet om præmiefritagelse den 21/12 2005, og selskabet har i brev af 28/12 2005 imødekommet ansøgningen og bevilgede præmiefritagelse pr. 12/9 2005.

I breve af henholdsvis 11/8 2006 og 20/8 2007 har selskabet forlænget præmiefritagelsen til 12/9 2007 og 12/9 2008.

Skaden blev anerkendt som en arbejdsskade, og Arbejdsskadestyrelsen har den 6/6 2008 vurderet méngraden til 10 % og erhvervsevnetabet til 35 % .

I brev af 4/9 2008 har selskabet meddelt ophør af præmiefritagelsen pr. 12/9 2008, da klageren på dette tidspunkt har haft præmiefritagelse i 3 år.

I brev af 11/11 2009 til selskabet har klagerens advokat ansøgt om udbetaling af invalidesum, idet hun samtidig oplyste, at klageren var blevet tilkendt førtidspension pr. 1/5 2009.

På baggrund af ansøgningen har selskabet rekvireret det lægelige og kommunale materiale.

En speciallæge i samfunds- og arbejdsmedicin har i erklæring af 26/1 2006 bl.a. anført:

"Ved min undersøgelse finder jeg en venstre hånd, der ikke kan knyttes. Fortsat ømhed og Tinel over carpal tunnelen, hvilket ikke er mærkeligt, da der ikke er gået mere end en måned siden operationen, men hertil en hævelse og ømhed sv.t. abduktor pollicis longus senen, ømhed sv.t. den superficielle radialisgren, og meget betydelig nedsat sensibilitet i denne nervegrens innervationsområde. Der er også sensoriske forandringer sv.t. medianusområdet og i mindre grad ulnarisområdet. Komplicerende for hele forløbet er en svaghed i de lange medianusinnerverede fingerfleksorer, herunder nok især m. flexor digitorum superficialis.
Bør aflastes en vis tid, også efter det kommende indgreb. Før instituering heraf synes jeg, at man skal være opmærksom på den tydeligvis påvirkede radialisgren. Vil ikke kunne fortætte på slagteriet, men bør have et arbejde, hvor han ikke skal gribe hårdt, og han bør undgå ensidig gentaget arbejde. Ved fremtidigt arbejde bør han desuden undgå, at bruge armen på en sådan måde at symptomerne provokeres og forstærkes.
Jeg synes, at kommunen bør holde kontakten med skadelidte, og sammen med ham lægge en erhvervsplan, hvor de rigtige skånehensyn kan tages.
Symptomerne er velforklarede ved de objektive fund. Der er ikke andre årsager end den ergonomiske kortvarige belastning."

Af neurofysiologisk undersøgelse af 18/9 2006 blev der fundet normale forhold.

Af ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af 21/4 2008 fremgår bl.a.:

"**Vurdering**
Svær kompromitteret håndfunktion efter at have haft en overbelastningsskade af hånden. Har gået med karpaltunnelsyndrom i et par mdr., inden den blev opereret. Operationen tog nogle af sm., men bedrede ikke funktionen. Umiddelbart har jeg indtryk af, at der er nogen påvirkning af intrinsic-muskulaturen, der gør, at fleksion ikke kan koordineres.
En svær smertehånd, så det kan også være noget refleksdystrofi i det pga. de kroniske sm. i regionen.
Har været ved håndkirurg, der ikke rigtig har haft de store forslag eftersom, eng var norm. Man må nok betegne tilstanden som kronisk."

Af sygehusjournal af 28/8 2008 fremgår bl.a.:

"Patienten er tidligere opereret for både mb. Quervain og karpaltunnelsyndrom uden effekt. Han har vedvarende snurrende paræstesier ud i fingrene og diffuse smerter både radialt ulnart i håndleddet med bevægeindskrænkning og nedsat fleksion af fingrene og intermitterende hævelse og misfarvning af denne.
Man er derfor helt enige i konklusionen om at patienten har en kronisk smertetilstand sandsynligvis foranlediget af tidligere overbelastning under sit arbejde på slagteriet. Det vil ikke på nuværende tidspunkt være muligt at lindre patientens situation med operation.
Patienten er tilrådet at finde et arbejde hvor han ikke skal bruge venstre hånd idet det må betragtes som en kronisk smertehånd."

I kommunalt regi var klageren i et afklaringsforløb, som blev afsluttet i november 2007. Han var herunder i virksomhedspraktik ved SFO, hvor han arbejdede 4 timer dagligt med en indsats på ca. 50 %. Afslutningsvis er bl.a. anført:

"Jobkursen vurderer ud fra udtalelser fra [klageren], at han stadig er belastet af ægtefællens sygdom. Han må ved hjælp af børn, klare det meste på hjemmefronten.

Til brug for afklaring af pt. i forhold til fremtidig tilknytning til arbejdsmarkedet bedes efter aftale udfærdiget specifik helbredsattest omhandlende pts. gener fra v. arm.
De seneste opl. vi er i besiddelse af, er fra ortopæd. kir. afd. … 161106. Klager: Smerter og besvær med at bruge hånd/fingre."

Klagerens egen læge har i specifik helbredsattest af 20/12 2007 bl.a. anført:

"Håndled:
Normal trofik, bevaret følesans, normal passiv bevægelse, der er let smerte ved aktiv bevægelse ved ulnar abduktion. Der er nedsat kraft ved både fleksion og ekstension af let grad. Aktiv bevægelse mod modstand udløser smerte.
Der er positiv Tinnel til alle 4 ulnare fingre.

Fingre:
Normal trofik, bevaret følesans, normal passiv bevægelse.
Tommel: der er let nedsat kraft, normal bevægelse, normal opposition. 2-5. finger: der er nedsat aktiv bevægelse, finger-volar afstand på 2 cm, som primært er med baggrund i nedsat bevægelighed af yderled og til let grad mellemled. Grundled bevæges normalt. Der er nedsat kraft ved både fleksion, ekstension, adduktion og abduktion af fingrene.

Der er nedsat håndtrykskraft.
…
Prognose:
Tilstanden må betegnes som kronisk.
Det er nævnt fra arbejdsmediciner og igen fra håndkirurg, og jeg tilslutter mig denne konklusion, at pt er fuldt arbejdsdygtig, givet han får et arbejde der tager hensyn til begrænsningerne af ve. hånd. Det være sig ikke monotont repeterende arbejde med hånden, ikke kraftig fysisk krævende arbejde."

Af statusrapporten den 14/1 2008 fremgik bl.a. konkluderende:

"ud fra det foreliggende burde pt. kunne arbejde mere end det han præsterede i SFO. Efter egen læges vurdering på fuld tid, med hensyntagen til v. hånd.

Det er ikke muligt omfanget af pts. smerter eller hvor meget ægtefælles sygdom påvirker pts. arbejdsevne."

Kommunen vurderede i henhold til notat af 23/2 2009 i arbejdsevnevurderingsjournal bl.a.:

"**Den 23.02.2009**
Det er et faktum, at [klageren] havde en god arbejdsidentitet og han klarede sig godt på arbejdsmarkedet. Men efter arbejdsskade er hans arbejdsevne helt ophørt og han kan ikke længere magte fysisk arbejde.
Det vurderes, at pgl. ikke har evne og ressourcer for at lære noget nyt og derfor er enhver form for revalidering udelukket."

Der blev herefter truffet afgørelse om tilkendelse af førtidspension pr. 1/5 2009.

På baggrund af tilkendelsen af førtidspension revurderede Arbejdsskadestyrelsen sin afgørelse og har i vurdering af 8/9 2009 vurderet erhvervsevnetabet til 65 %.

På baggrund af de modtagne akter har selskabet i brev af 30/12 2009 afvist at udbetale invalidesum, idet det bl.a. hedder:

> "Vi kan desværre ikke udbetale invalidesummen, da vi kan se af de modtagne lægelige akter, herunder journaludskrift fra …, af den 28. august 2008, hvor det fremgår, at [klageren] tilrådes at finde et arbejde uden væsentlig brug af den ikke dominerende venstre hånd, og vores lægekonsulent har derfor vurderet, at erhvervsevnen ikke kan betragtes som varigt nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv, altså før 12. september 2008, hvor dækningen ophørte.
>
> Betingelserne for at få udbetalt invalidesum er blandt andet, at vi skønner, at erhvervsevnen er varigt nedsat med mindst 2/3, og at denne nedsættelse er sket indenfor dækningsperioden.
>
> Vi gør opmærksom på, at vi ikke er forpligtet til at følge en eventuel afgørelse om offentlig førtidspension, da vores kriterier for at vurdere sagen ikke er de samme som det offentliges."

Over for nævnet har klagerens advokat indbragt klage den 27/8 2010 med krav om udbetaling af invalidesum og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Til støtte for påstanden, gøres det gældende:
>
> - At det fremgår af journaludskrift den 20. august 2008 at klageren har en kronisk smertetilstand i venstre hånd
> - At klageren får førtidspension den 1. maj 2009
> - At klagerens helbred i perioden fra 20. august til 1. maj 2009 ikke har udviklet sig yderligere, hvorefter klagerens erhvervsmæssige evner må forventes at have været de samme."

Selskabet har over for nævnet i brev af 21/9 2010 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Selskabet har ved vurderingen samlet set lagt vægt på, at lidelsen består i klagers ikke dominante hånd, og at der ikke er øvrige helbredsmæssige problemer. De speciallæger, som har set klager i perioden op til, at dækningen ophørte, siger samstemmende, at klager er fuldt arbejdsdygtig, hvis han får et arbejde, der tager hensyn til de begrænsninger venstre hånd giver, dvs. ikke fysisk krævende arbejde og ikke monotomt repeterende arbejde med venstre hånd.
>
> Til støtte for selskabets synspunkt om, at klagers ensidige håndlidelse ikke i sig selv medfører, at erhvervsevnen er varigt nedsat med 2/3 i ethvert erhverv henvises til kendelse nr. 74.790, 73.231 og 68.277 fra Ankenævnet for Forsikring som behandler tilsvarende lidelser.

Det fremgår flere steder i de oplysninger, som selskabet er i besiddelse af, at ægtefælles sygdom antages at påvirke klagers erhvervsevne i efteråret 2007. Selskabets vurdering af erhvervsevnen foretages alene ud fra lægelige oplysninger, mens sociale forhold ikke indgår. Den nedsættelse, som sådanne forhold naturligt kan medføre, medregnes derfor ikke ved selskabets vurdering

Det vurderes således på baggrund af de foreliggende lægelige oplysninger, at [klageren] vil kunne varetage et arbejde med rette skånehensyn. Erhvervsevnen er dermed ikke dokumenteret varigt nedsat med mindst 2/3 i ethvert erhverv den 12. september 2008.

Offentlig tilkendelse
For fuldstændighedens skyld bemærkes, at klagers advokat har henvist til, at klager er tilkendt offentlig førtidspension fra 1. september 2009. Det bemærkes at advokaten hverken har fremsendt de kommunale akter eller kommunens kendelse om tilkendelse af offentlig førtidspension. Kendelsen har imidlertid ingen selvstændig betydning for vurderingen af erhvervsevnen, da der ikke er sammenfald mellem kriterierne for tilkendelse af offentlig førtidspension og invalidesum fra Slagteriernes Gruppeliv GS. Kommunen ville således fx kunne have inddraget forhold som ægtefælles sygdom i vurderingen. Derfor skaber tilkendelse af offentlig førtidspension i modsætning til tidligere, (jf. U1993.660H) ikke formodning for, at erhvervsevnen er nedsat varigt med mindst 2/3 i ethvert erhverv, og dermed at klager har ret til udbetaling fra forsikringen. Vi henviser til praksis i Ankenævnet for Forsikring, fx. kendelser nr. 73231 og 66092. Endelig bemærkes, at offentlig førtidspension er tildelt 1 år efter at dækningen ophørte.

Ud fra ovenstående fastholder Slagteriernes Gruppeliv, at [klageren] ikke med tilstrækkelig sandsynlighed har dokumenteret, at erhvervsevnen var nedsat i dækningsberettiget grad, da dækningen ophørte den 12. september 2008.

Det er derfor i overensstemmelse med aftalegrundlaget, at Slagteriernes Gruppeliv har givet afslag på dækning ud fra de foreliggende oplysninger."

Der har efterfølgende været korrespondance mellem parterne, men der er ikke herunder fremkommet afgørende nyt, ligesom parterne hver især har fastholdt deres synspunkter.

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 3. Invalidesum**
Omfatter gruppelivsforsikringen invalidesum, vil retten til udbetaling indtræde, når gruppemedlemmets erhvervsevne - efter datoen for optagelse i gruppelivsforsikringen, men inden opnået 65 års alder - på grund af sygdom eller ulykkestilfælde varigt er nedsat med mindst 2/3.

En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når gruppemedlemmet efter SG's skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end 1/3 af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.
…
§ 12. Præmiefri dækning

Udtræder et gruppemedlem inden det fyldte 67. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, der medfører, at den pågældendes arbejds- og erhvervsevne nedsættes til 1/3 eller derunder, kan dødsfaldsdækningen opretholdes uden præmiebetaling, så længe erhvervsudygtigheden varer, dog længst i 3 år."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de lægelige og kommunale oplysninger, oplysningerne om de skånehensyn, som klagerens lidelser nødvendiggør, finder nævnet, at klagerens erhvervsevnetab - vurderet i forhold til de ovenfor gengivne forsikringsbetingelser - ikke kan anses for varigt nedsat med mindst 2/3. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at udbetale invalidesummen, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
udskriften bekræftes

Henning Jønsson